

NOWE SIĘ COFA

Warszawa, lipiec 2005 r.

W lutym 2003 r. i powtórnie, w lipcu 2005 r. TNS OBOP zbadał, co Polacy myślą o budzących kontrowersje nowych sposobach życia, obyczajach i zachowaniach, przez jednych uważanych za składniki postępu, a przez drugich – za objawy upadku. Okazało się, że:

- Spośród uwzględnionych w badaniu nowych sposobów życia, obyczajów i zachowań najpowszechniej akceptowane jest stosowanie środków antykoncepcyjnych (71%), najpowszechniej potępiane są „małżeństwa” osób tej samej płci (85%), zaś ocena „życie razem”, bez formalnego ślubu dzieli społeczeństwo na dwie prawie równe części (43 i 42%).
- Liberalny stosunek do tradycyjnych norm społecznych, wyrażony stopniem akceptacji nowych praktyk życiowych częściej występuje wśród ludzi wykształconych, młodych i zamieszkałych w miastach.
- W latach 2002-2005 nastąpił zauważalny spadek akceptacji dla prawa dzieci do oskarżania rodziców za złe traktowanie, prawa kobiet do przerywania ciąży i wyświęcania kobiet na księży. Wszystkie zaobserwowane w badaniu zmiany mają wspólny kierunek – w stronę konserwatyzmu.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP.

Badania opinii zwykle dotyczą publicznie żywych kwestii bieżących, najczęściej politycznych. W sondażu TNS OBOP z początku lipca 2005 r. zbadano natomiast, co Polacy myślą o sprawach bardziej fundamentalnych – o budzących kontrowersje „innowacjach” życiowych, nowych sposobach życia, obyczajach i zachowaniach, przez jednych uważanych za składniki postępu, a przez drugich – rozkładu. Raport zawiera wyniki tego badania¹. Wyniki te porównano z wynikami poprzedniego sondażu na ten temat, przeprowadzonego w marcu 2003 r.

Do nowych i budzących kontrowersje sposobów życia, obyczajów i zachowań zaliczono: środki antykoncepcyjne; prawo dzieci do oskarżania rodziców za złe traktowanie; konkubinat, życie razem bez formalnego ślubu; prawo kobiet do przerywania ciąży, eutanazję, wyświęcanie kobiet na księży i „małżeństwa” osób tej samej płci. W tabeli pokazano aprobatę i dezaprobatę do tych „nowinek”, w roku 2003 i 2005.

Dane w proc.

NA ŚWIECIE POJAWIAJĄ SIĘ NOWE SPOSOBY ŻYCIA, OBYCZAJE I ZACHOWANIA. CZY PAN(I) UWAŻA JE RACZEJ ZA COŚ ZASADNICZO DOBREGO CZY RACZEJ ZA COŚ ZASADNICZO ZŁEGO?						
	coś zasadniczo dobrego		coś zasadniczo złego		trudno powiedzieć	
	2003	2005	2003	2005	2003	2005
Środki antykoncepcyjne	69	71	16	17	15	12
prawo dzieci do oskarżania rodziców za złe traktowanie	56	46	31	37	13	17
konkubinat, życie razem bez formalnego ślubu	43	43	44	42	13	15
prawo kobiet do przerywania ciąży	38	34	45	48	17	18
skracanie życia nieuleczalnie chorych na ich żądanie	34	34	47	48	19	18
wyświęcanie kobiet na księży	17	12	67	74	16	14
Małżeństwa ludzi o tej samej płci	8	8	82	85	10	7

¹ Sondaż zrealizowano w dniach 1-4 lipca 2005 r. na ogólnopolskiej, losowej, reprezentatywnej próbie 1005 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Maksymalny statystyczny błąd pomiaru dla tej wielkości próby wynosi +/- 3,1%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Rozkłady odpowiedzi na to pytanie nie pokazują po prostu, co w społeczeństwie jest *najmocniej* akceptowane i *najmocniej* potępiane. Pokazują one natomiast skalę, w jakiej praktyki te są akceptowane, a w jakiej – odrzucane. W tym i tylko tym sensie **konkubinat** jest najbardziej kontrowersyjną sprawą w społeczeństwie, gdyż jego ocena dzieli je na dwie prawie równe części. Stosowanie **środków antykoncepcyjnych** jest natomiast najpowszechniej akceptowane (71 proc. do 17 proc.). Najbardziej zgodne jest społeczeństwo w potępieniu **małżeństw homoseksualnych** (85 proc. do 8 proc.).

Pytanie, czy akceptacja lub odrzucenie wszystkich tych nowych sposobów życia, obyczajów i zachowań ma jakiś wspólny wymiar. Przyjmujemy, że ma i nazwiemy go wymiarem „liberalizm - konserwatyzm”, bez wiązania z tymi terminami jakichkolwiek ocen, pozytywnych i negatywnych. Liberalizm akcentuje prawo do wyboru i eksperymentowania z normami społecznymi. Konserwatyzm akcentuje nienaruszalność istniejących podstaw życia zbiorowego i obowiązki wobec wspólnoty.

Między rokiem 2003 a 2005, a więc w ciągu tylko dwóch lat nie należało się spodziewać żadnych zmian, albowiem zmiany wartości, inaczej niż zmiany opinii dokonują się dopiero w dłuższym okresie czasu. Zmiany takie jednak zaobserwowano:

1. Z 56% do 46% spadła akceptacja **prawa dzieci do oskarżania rodziców** za złe traktowanie.
2. Z 38% do 34% spadła akceptacja **prawa kobiet do przerywania ciąży**.
3. Z 17% do 12% spadła akceptacja do **wyświęcania kobiet na księży**.

Wszystkie te trzy zmiany mają jeden i ten sam kierunek – w stronę wartości konserwatywnych. W przypadku żadnej z praktyk, nie nastąpiła zmiana w kierunku wartości liberalnych. **W ciągu zaledwie dwóch lat osłabła akceptacja dla liberalnego modelu życia, a wzrosła akceptacja dla modelu konserwatywnego.** Wyniki tu przytoczone, najważniejsze wyniki tego badania, nie są, oczywiście, dowodem istnienia tej tendencji, ale są jej sygnałem.

Gdzie, w jakich segmentach społeczeństwa skupiają się ludzie o jednej i o drugiej orientacji?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, dla każdego badanego wyliczono liczbę praktyk przez niego akceptowanych (0-7) i liczbę praktyk przez niego odrzucanych (0-7). Liczby te były miarami natężenia orientacji liberalnej i orientacji konserwatywnej. Przyjęto upraszczające założenie, że akceptacja każdej praktyki liczy się tak samo i tak samo liczy się odrzucenie każdej praktyki. W tabelach pokazano natężenie obu orientacji w grupach wieku, wykształcenia i miejsca zamieszkania. Zależności łatwo dostrzec porównując skrajne natężenia obu orientacji w skrajnych kategoriach zmiennych warunkujących (zaznaczono je czcionką **pogrubioną**).

Osoby o orientacji liberalnej częściej można spotkać wśród ludzi młodych, wyraźnie wśród ludzi dobrze wykształconych i zamieszkałych w miastach. Osoby o orientacji konserwatywnej – wśród ludzi starszych (60+), słabo wykształconych i zamieszkałych na wsi.

Dane w proc.

		Liczba praktyk akceptowanych			
		0	1-2	3-5	6-7
Wiek	15-19 lat	11	28	59	3
	20-29 lat	3	36	47	13
	30-39 lat	10	39	48	4
	40-49 lat	13	41	41	6
	50-59 lat	17	37	41	5
	60 lat i więcej	37	36	25	1
Wykształcenie	Podstawowe	25	34	37	4
	zasadnicze zawodowe	14	43	41	2
	Średnie	12	34	45	9
	Wyższe	10	38	45	7
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	40	36	4
	miasta 20-100 tys.	14	39	42	4
	miasta 101-500 tys.	6	35	49	10
	miasta powyżej 500 tys.	22	26	45	7

Generalnie jednak, zależności między położeniem społecznym a orientacją liberalną i konserwatywną są słabe. W jakimś stopniu wynika to z tego, że badanie jest mało wyrafinowane. Przede wszystkim dzieje się tak dlatego, że poglądy moralne kształtują się pod wpływem indywidualnych doświadczeń niezależnych od położenia społecznego.

Na świecie pojawiają się nowe sposoby życia, obyczaje i zachowania. Czy Pan(i) uważa je raczej za coś zasadniczo dobrego czy raczej za coś zasadniczo złego? środki antykoncepcyjne					
		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		coś zasadniczo dobrego	coś zasadniczo złego	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		71	17	12	1002
PŁEĆ	mężczyźni	72	14	14	479
	kobiety	70	19	11	523
WIEK	15-19 lat	82	10	8	94
	20-29 lat	88	5	6	201
	30-39 lat	78	7	14	159
	40-49 lat	75	17	8	178
	50-59 lat	68	22	10	163
	60 lat lub więcej	43	34	23	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	57	27	17	277
	zasadnicze zawodowe	71	18	11	253
	średnie i pomaturalne	79	10	10	325
	licencjat, wyższe	84	9	8	141
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	63	21	16	374
	miasto do 100 tys.	73	17	10	326
	miasto 101-500 tys.	85	9	6	179
	miasto pow. 500 tys.	73	14	13	123
REGION	małopolski	65	19	16	149
	wschodni	73	11	16	117
	katowicki	74	11	14	139
	dolnośląski	70	26	5	94
	wielkopolski	71	18	12	145
	pomorski	77	19	4	129
	centralny	70	16	14	229
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	77	13	10	405
	nie pracuje zawodowo	67	19	13	597
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	89	8	3	88
	prywatni przedsiębiorcy	73	3	24	46
	pracownicy administracji i usług	84	11	5	98
	robotnicy	74	14	12	118
	rolnicy	58	29	13	55
	gospodynie domowe	69	19	12	29
	emeryci i renciści	52	30	18	285
	uczniowie i studenci	81	8	11	140

	bezrobotni	84	10	6	143
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	81	8	11	149
	średnia	71	16	13	578
	zła	67	22	11	269
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	66	21	14	621
	wierzący i niereg. praktykujący	78	12	10	251
	wierzący lecz niepraktykujący	86	6	9	105
	niewierzący	78	13	9	24
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	86	8	5	114
	centrolewicowe	83	12	5	81
	centroprawicowe	77	11	12	110
	prawicowe	62	24	14	197
	trudno powiedzieć	68	18	14	499
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	68	19	13	196
	raczej się nie interesuje	71	17	13	406
	raczej się interesuje	74	15	11	355
	bardzo się interesuje	71	18	12	43
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	35	52	12	30
	PO	83	7	10	81
	PSL	66	2	31	28
	PiS	68	23	10	88
	Samoobrona RP	59	28	13	72
	SLD	91	7	2	29
	inne	77	19	4	58
	nie głosujący, niezdecydowani	71	14	15	208

Na świecie pojawiają się nowe sposoby życia, obyczaje i zachowania. Czy Pan(i) uważa je raczej za coś zasadniczo dobrego czy raczej za coś zasadniczo złego? prawo kobiet do przerywania ciąży

		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		coś zasadniczo dobrego	coś zasadniczo złego	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		34	48	18	1004
PŁEĆ	mężczyźni	37	43	21	481
	kobiety	31	54	15	523
WIEK	15-19 lat	23	64	13	94
	20-29 lat	40	46	15	201
	30-39 lat	37	37	27	159
	40-49 lat	36	45	18	178
	50-59 lat	38	46	16	165

	60 lat lub więcej	25	58	17	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	22	59	19	277
	zasadnicze zawodowe	31	52	18	253
	średnie i pomaturalne	44	38	18	327
	licencjat, wyższe	38	45	17	141
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	27	56	18	374
	miasto do 100 tys.	31	51	18	328
	miasto 101-500 tys.	45	41	14	179
	miasto pow. 500 tys.	47	31	23	123
REGION	małopolski	23	60	17	151
	wschodni	38	35	27	117
	katowicki	35	46	19	139
	dolnośląski	48	45	7	94
	wielkopolski	22	62	16	145
	pomorski	47	46	7	129
	centralny	32	43	24	229
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	37	47	17	406
	nie pracuje zawodowo	32	50	19	597
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	42	36	21	88
	prywatni przedsiębiorcy	41	35	24	46
	pracownicy administracji i usług	41	48	11	100
	robotnicy	38	47	15	118
	rolnicy	12	70	18	55
	gospodynie domowe	35	44	21	29
	emeryci i renciści	29	53	18	285
	uczniowie i studenci	33	52	15	140
	bezrobotni	37	41	22	143
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	41	46	14	149
	średnia	32	49	19	578
	zła	34	48	17	271
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	24	58	18	623
	wierzący i niereg. praktykujący	45	36	19	251
	wierzący lecz niepraktykujący	55	29	16	105
	niewierzący	73	21	6	24
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	49	37	14	114
	centrolewicowe	55	23	22	81
	centroprawicowe	35	49	16	110
	prawicowe	22	62	16	197
	trudno powiedzieć	31	50	19	501

ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	34	51	15	196
	raczej się nie interesuje	32	48	20	406
	raczej się interesuje	34	48	18	356
	bardzo się interesuje	45	44	11	43
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	13	75	12	30
	PO	51	32	18	81
	PSL	23	39	38	28
	PiS	15	62	23	88
	Samoobrona RP	19	61	20	72
	SLD	49	37	15	29
	inne	40	50	9	58
	nie głoszący, niezdecydowani	36	44	21	208

Na świecie pojawiają się nowe sposoby życia, obyczaje i zachowania. Czy Pan(i) uważa je raczej za coś zasadniczo dobrego czy raczej za coś zasadniczo złego? konkubinaty, życie razem bez formalnego ślubu

		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		coś zasadniczo dobrego	coś zasadniczo złego	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		43	42	15	1002
PŁEĆ	mężczyźni	45	38	17	481
	kobiety	41	45	14	522
WIEK	15-19 lat	43	49	8	94
	20-29 lat	62	26	13	201
	30-39 lat	45	32	23	158
	40-49 lat	46	34	20	178
	50-59 lat	39	49	12	164
	60 lat lub więcej	23	62	15	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	35	53	11	277
	zasadnicze zawodowe	35	48	16	252
	średnie i pomaturalne	50	32	18	327
	licencjat, wyższe	55	28	17	141
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	31	54	14	373
	miasto do 100 tys.	46	39	15	327
	miasto 101-500 tys.	59	30	11	179
	miasto pow. 500 tys.	47	28	25	123
REGION	małopolski	32	58	10	150
	wschodni	40	40	20	117
	katowicki	45	37	19	138
	dolnośląski	53	39	8	94
	wielkopolski	36	48	17	145
	pomorski	54	35	11	129

	centralny	45	36	19	229
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	46	37	17	406
	nie pracuje zawodowo	41	45	14	596
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	56	27	17	88
	prywatni przedsiębiorcy	52	29	19	46
	pracownicy administracji i usług	61	23	17	100
	robotnicy	35	49	16	118
	rolnicy	19	60	21	55
	gospodynie domowe	42	37	21	29
	emeryci i renciści	30	56	14	284
	uczniowie i studenci	48	39	13	140
	bezrobotni	56	29	15	142
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	50	30	20	149
	średnia	40	44	16	577
	zła	45	42	13	270
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	31	54	15	622
	wierzący i niereg. praktykujący	59	25	16	251
	wierzący lecz niepraktykujący	66	15	19	105
	niewierzący	72	24	4	24
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	51	37	12	114
	centrolewicowe	53	23	25	81
	centroprawicowe	51	35	14	110
	prawicowe	32	56	12	196
	trudno powiedzieć	42	42	16	500
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	46	41	13	195
	raczej się nie interesuje	43	42	15	406
	raczej się interesuje	41	41	17	356
	bardzo się interesuje	42	41	17	43
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	24	66	10	30
	PO	56	28	17	81
	PSL	30	50	20	28
	PiS	33	55	12	88
	Samoobrona RP	29	57	14	72
	SLD	58	37	5	29
	inne	34	53	13	58
	nie głosujący, niezdecydowani	47	36	17	208

Na świecie pojawiają się nowe sposoby życia, obyczaje i zachowania. Czy Pan(i) uważa je raczej za coś zasadniczo dobrego czy raczej za coś zasadniczo złego? małżeństwo ludzi tej samej płci

		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		coś zasadniczo dobrego	coś zasadniczo złego	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		8	85	7	1004
PŁEĆ	mężczyźni	8	86	6	481
	kobiety	8	84	7	523
WIEK	15-19 lat	14	76	10	94
	20-29 lat	16	75	9	201
	30-39 lat	5	88	6	159
	40-49 lat	8	85	7	178
	50-59 lat	4	91	5	165
	60 lat lub więcej	3	91	6	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	7	90	3	277
	zasadnicze zawodowe	5	92	3	253
	średnie i pomaturalne	12	78	10	327
	licencjat, wyższe	8	79	13	141
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	6	89	5	374
	miasto do 100 tys.	7	90	3	328
	miasto 101-500 tys.	15	77	8	179
	miasto pow. 500 tys.	9	71	21	123
REGION	małopolski	8	89	3	151
	wschodni	8	86	5	117
	katowicki	11	83	6	139
	dolnośląski	11	82	7	94
	wielkopolski	3	91	6	145
	pomorski	10	84	5	129
	centralny	7	81	12	229
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	8	85	7	406
	nie pracuje zawodowo	8	85	7	597
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	6	83	11	88
	prywatni przedsiębiorcy	5	89	5	46
	pracownicy administracji i usług	7	86	7	100
	robotnicy	11	85	5	118
	rolnicy	9	86	4	55
	gospodynie domowe	5	82	13	29
	emeryci i renciści	4	91	5	285
	uczniowie i studenci	20	68	12	140
	bezrobotni	7	89	4	143
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	10	82	8	149
	średnia	9	83	8	578

	zła	6	90	5	271
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	5	90	5	623
	wierzący i niereg. praktykujący	8	84	8	251
	wierzący lecz niepraktykujący	18	70	12	105
	niewierzący	50	40	10	24
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	16	79	5	114
	centrolewicowe	16	70	14	81
	centroprawicowe	7	86	7	110
	prawicowe	2	94	4	197
	trudno powiedzieć	8	85	7	501
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	9	84	7	196
	raczej się nie interesuje	9	85	6	406
	raczej się interesuje	7	85	8	356
	bardzo się interesuje	7	84	9	43
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	2	92	7	30
	PO	10	78	12	81
	PSL	4	89	7	28
	PiS	7	91	3	88
	Samoobrona RP	2	97	1	72
	SLD	13	69	18	29
	inne	10	82	9	58
	nie głosujący, niezdecydowani	11	82	7	208

Na świecie pojawiają się nowe sposoby życia, obyczaje i zachowania. Czy Pan(i) uważa je raczej za coś zasadniczo dobrego czy raczej za coś zasadniczo złego? prawo dzieci do oskarżania rodziców o złe traktowanie

		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		coś zasadniczo dobrego	coś zasadniczo złego	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		46	37	17	1002
PŁEĆ	mężczyźni	46	37	17	481
	kobiety	46	36	18	522
WIEK	15-19 lat	59	27	14	94
	20-29 lat	54	31	16	201
	30-39 lat	44	32	24	159
	40-49 lat	52	36	12	178
	50-59 lat	48	35	16	165
	60 lat lub więcej	28	52	20	205
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	43	43	15	276
	zasadnicze zawodowe	46	38	16	253

	średnie i pomaturalne	48	32	20	327
	licencjat, wyższe	51	32	17	141
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	49	35	16	374
	miasto do 100 tys.	41	43	16	326
	miasto 101-500 tys.	54	33	13	179
	miasto pow. 500 tys.	39	30	30	123
REGION	małopolski	50	35	15	151
	wschodni	38	38	24	117
	katowicki	45	34	21	139
	dolnośląski	50	41	9	94
	wielkopolski	50	33	17	145
	pomorski	49	41	10	129
	centralny	44	37	19	228
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	50	35	15	406
	nie pracuje zawodowo	44	38	19	596
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	52	35	13	88
	prywatni przedsiębiorcy	61	25	15	46
	pracownicy administracji i usług	48	35	17	100
	robotnicy	51	37	12	118
	rolnicy	42	38	20	55
	gospodynie domowe	37	38	25	29
	emeryci i renciści	36	47	17	284
	uczniowie i studenci	60	25	16	140
	bezrobotni	43	32	24	143
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	54	32	14	149
	średnia	45	36	19	578
	zła	44	40	16	270
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	46	37	17	623
	wierzący i niereg. praktykujący	45	40	15	250
	wierzący lecz niepraktykujący	50	28	22	105
	niewierzący	47	38	16	24
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	46	42	13	114
	centrolewicowe	60	28	12	81
	centroprawicowe	46	36	18	110
	prawicowe	43	47	9	197
	trudno powiedzieć	45	33	22	500
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	44	35	20	196
	raczej się nie interesuje	48	35	17	404
	raczej się interesuje	45	39	16	356

	bardzo się interesuje	53	37	10	43
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	62	24	14	30
	PO	58	35	7	81
	PSL	33	21	46	28
	PiS	43	40	16	88
	Samoobrona RP	44	48	9	72
	SLD	37	53	11	29
	inne	51	36	13	58
	nie głoszący, niezdecydowani	46	32	22	207

Na świecie pojawiają się nowe sposoby życia, obyczaje i zachowania. Czy Pan(i) uważa je raczej za coś zasadniczo dobrego czy raczej za coś zasadniczo złego? wyświęcanie kobiet na księży

		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		coś zasadniczo dobrego	coś zasadniczo złego	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		12	74	14	1004
PŁEĆ	mężczyźni	13	71	15	481
	kobiety	10	76	13	523
WIEK	15-19 lat	13	75	13	94
	20-29 lat	17	70	13	201
	30-39 lat	11	71	19	159
	40-49 lat	10	74	16	178
	50-59 lat	12	71	16	165
	60 lat lub więcej	7	82	11	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	10	80	9	277
	zasadnicze zawodowe	8	80	11	253
	średnie i pomaturalne	14	66	20	327
	licencjat, wyższe	16	68	17	141
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	9	81	10	374
	miasto do 100 tys.	14	73	13	328
	miasto 101-500 tys.	12	72	16	179
	miasto pow. 500 tys.	15	57	28	123
REGION	małopolski	10	81	8	151
	wschodni	18	71	11	117
	katowicki	7	80	12	139
	dolnośląski	14	72	14	94
	wielkopolski	5	84	11	145
	pomorski	17	72	11	129
	centralny	13	62	25	229
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	13	72	15	406
	nie pracuje zawodowo	11	75	14	597

GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	19	66	15	88
	prywatni przedsiębiorcy	13	65	23	46
	pracownicy administracji i usług	14	70	16	100
	robotnicy	10	76	15	118
	rolnicy	8	81	11	55
	gospodynie domowe	15	75	10	29
	emeryci i renciści	9	80	11	285
	uczniowie i studenci	15	69	16	140
	bezrobotni	9	72	19	143
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	15	77	9	149
	średnia	11	74	15	578
	zła	12	71	17	271
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	7	81	12	623
	wierzący i niereg. praktykujący	15	69	16	251
	wierzący lecz niepraktykujący	24	55	21	105
	niewierzący	34	35	31	24
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	18	66	16	114
	centrolewicowe	23	56	20	81
	centroprawicowe	14	70	16	110
	prawicowe	10	82	8	197
	trudno powiedzieć	8	76	15	501
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	14	72	14	196
	raczej się nie interesuje	7	76	17	406
	raczej się interesuje	13	74	12	356
	bardzo się interesuje	25	63	12	43
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	4	89	8	30
	PO	15	72	13	81
	PSL	15	77	9	28
	PiS	10	79	11	88
	Samoobrona RP	6	80	14	72
	SLD	31	51	18	29
	inne	19	72	9	58
	nie głosujący, niezdecydowani	13	69	18	208

Na świecie pojawiają się nowe sposoby życia, obyczaje i zachowania. Czy Pan(i) uważa je raczej za coś zasadniczo dobrego czy raczej za coś zasadniczo złego? skracanie życia nieuleczalnie chorym na ich żądanie

		DANE W PROC.	I IC7BA
--	--	--------------	---------

		coś zasadniczo dobrego	coś zasadniczo złego	trudno powiedzieć	OSÓB
OGÓŁEM		34	48	18	1004
PŁEĆ	mężczyźni	38	41	20	481
	kobiety	30	53	17	523
WIEK	15-19 lat	38	42	19	94
	20-29 lat	50	38	13	201
	30-39 lat	35	45	20	159
	40-49 lat	32	44	24	178
	50-59 lat	31	50	19	165
	60 lat lub więcej	20	63	17	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	30	53	17	277
	zasadnicze zawodowe	32	48	20	253
	średnie i pomaturalne	39	42	20	327
	licencjat, wyższe	35	49	16	141
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	31	53	16	374
	miasto do 100 tys.	32	51	17	328
	miasto 101-500 tys.	44	37	18	179
	miasto pow. 500 tys.	33	36	31	123
REGION	małopolski	30	50	20	151
	wschodni	28	49	24	117
	katowicki	30	49	21	139
	dolnośląski	45	44	11	94
	wielkopolski	30	52	18	145
	pomorski	47	44	9	129
	centralny	33	45	22	229
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	35	46	19	406
	nie pracuje zawodowo	33	49	18	597
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	40	44	16	88
	prywatni przedsiębiorcy	30	42	29	46
	pracownicy administracji i usług	39	42	19	100
	robotnicy	36	44	20	118
	rolnicy	25	60	15	55
	gospodynie domowe	30	44	26	29
	emeryci i renciści	23	62	16	285
	uczniowie i studenci	46	33	21	140
	bezrobotni	43	40	17	143
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	34	51	15	149
	średnia	35	45	20	578
	zła	34	50	16	271

STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	26	57	18	623
	wierzący i niereg. praktykujący	47	34	19	251
	wierzący lecz niepraktykujący	43	34	23	105
	niewierzący	74	14	12	24
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	54	40	6	114
	centrolewicowe	39	36	25	81
	centroprawicowe	34	49	17	110
	prawicowe	24	61	15	197
	trudno powiedzieć	33	45	22	501
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	38	41	21	196
	raczej się nie interesuje	34	46	19	406
	raczej się interesuje	31	52	17	356
	bardzo się interesuje	41	49	10	43
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	13	79	8	30
	PO	38	45	17	81
	PSL	17	55	28	28
	PiS	23	66	10	88
	Samoobrona RP	40	47	14	72
	SLD	57	29	14	29
	inne	33	50	17	58
	nie głosujący, niezdecydowani	37	40	23	208